

87. Tybækken (Rana 159) - Storenget

Navn:

Tyffbeck 1641, Tyffbech 1647, Tiubeck 1670, Tybech 1723, Tybækken 1838 og 1891. Navnet kan ha forbindelse med tyv, tjuv eller tuft, men opprinnelse eller årsak er ukjent. Rygh XVI anfører "at man i dette kan ha den Stamme Ty hvoraf adskillige Elvenavne er dannede". Daglignavn Storenget.

Brukstall og utskiftninger:

Garden hadde ett bruk 1641-1796, og videre to bruk t.o.m. 1922. Minnelig utskiftning mot 88 Utland 1822 og mot 86 Straumsnes 1826. Voldgiftsforretning 1919 til fastsettelse av skogsmerket mot Utland.

Kvern og sag:

Garden hadde bekkkvern allerede 1723, og brukeren betalte 6 skill. kvernskatt 1774. Sagbevilling 1847 for tre tylvter tømmer årlig.

Jektbruk:

Arnt Larssøn, som var bruker her, hadde jekt fra 1737 til 1751 og svarte 2 Rd. skipperskatt årlig. 1751 solgte han jekta til Johan Larssøn og Jon Pedersøn, som var bruker etter Arnt. De brukte jekta sammen og svarte til sammen 2 Rd. skipperskatt årlig. Jekta var i bruk t.o.m. 1768, og ble 1771 solgt til Ole Nilssøn Bardal.

Eiere.

Dønnesgods, se 71 Steinhaugen. Bnr. 2 ble kjøpt av brukeren 1896 og bnr. 1 1916. Seinere selveiere.

BRUKERE.

TYBEKKEN, landskyld $\frac{1}{2}$ våg til 1777, 4 pund fra 1778.

1) **Erik** var ødegårdsmann fra 1641 og betalte 1 $\frac{1}{2}$ ort skatt, og bykselmann fra 1647 med landskyld $\frac{1}{2}$ våg og fremdeles 1 $\frac{1}{2}$ ort skatt. Erik var bruker til 1652.

2) **Ole Vilkensøn** var bruker 1652-1704. Ved M 1666 var han 48 år. med sønnene

1. Simon, 9 år,
2. Wilken, 6 år,
3. Augustin, 4 år.

Trolig også

4. Karen, gift med Ole Nilsen f. 1662 på 80 Øvre Brenneberg, 7 barn,
5. Jens, f. ca 1653 (her) og
6. Nils (Busterå NR).

Ved M 1701 var Ole 80 år.

3) **Jens Olsøn**, trolig sønn av f.br., var bruker 1705-22, men trolig sammen med faren fra før 1701, da Jens, 48 år, bodde her. G.m. **Kirsten Amundsd.** fra 51 Storbjerka, d. 1756.

Barn:

1. Ole, 2 år 1701, d. før -04,
2. Ole, f.-04 (Gråtneset NR),
3. Amund, f.-07 (Nord-Mo bnr. 1 NR).

Dessuten kjennes fra skiftet etter Jens, døtrene

4. Kirsten, f. 1693, d. 9.4.1775 (Alterskjær NR), gift (1) 1717 med Peder Eriksen f. 1661 på Alterskjær, 2 barn, og gift (2) med Jens Andersen f. 1694 på 4 Hestnes, de bodde på Alterskjær, 8 barn,

5. Berette, f. 1697, d. her 1761, hun hadde en datter Kirsten (1725-1803), Far: Anders ??, og en sønn Johannes (1731-74), Far: Anders Hågensen f. 1704 på Jamtli bnr 1 i Nord-Rana,

6. Seborra, f. ca 1701 (her).

Ved skiftet etter Jens 1723 var hans bror Nils Olsøn Busterå til stede, og Johan Amundson Storbjerka, bror av enka, ble formynder. Boets brutto var 300-1-10, gjeld og avg. 100-5-12, inkl. 4 x 18 dlr. i heimegaver. Penger: 35-5-8. Sølv for 15-5-10. Bøker: 2 bibler, Henrich Gerners postill og 6 andre. Husdyr: 1 gammel hoppe, 2 unghester, 15 kyr, 2 kviger på tredje året, 1 årskvige, 2 okser på tredje året, 12 sauer, 6 jømmere, 5 værere, 6 geiter, 3 hanegeiter, 3 bukker.

4) **Arent Larssøn** (ca 1700-26.12.-77) fra Indre Bardal i Nesna, var bruker fra 1724. Han var også jektskipper. G.I. 1724 m. enka **Kirsten**. Ingen barn. 1747 overlot han 18 mark landskyld til neste bruker, og 1752 resten. Ved skiftet etter Kirsten 1757 var boets brutto 154-2-6, gjeld og avg. 125-4-8. Sølv for 16-9-10 (mrk.: IOSKAD-HGSHD 1697-LID-IO-S-MMS-LHSgHDaRd-HISKaD-CISKDhd Ao 1677). G.II 1759 m. **Marit Nilsd.** (1716-86) fra Sjonsti i Nesna. Ingen barn.

5) **Jon Pedersøn** (1717-1761) fra Sjoneidet i Nesna, fikk bbr. på 18 mark, dat. 3.1., tl. 17.10.1747, og på resten, dat. 20.11.-52, tl. 8.5.-53. G. 1745 m. **Zebaar Jensd.** (ca 1701-19.6.-78), steddatter av f.br. Ingen

barn. Ved skiftet etter Jens 1761 var boets brutto 1001-3-8, gjeld og avg. 121-4-4. Penger: 273-0-6. Sølv for 20-4-4. Bøker: misjonsbibel, Müllers postill og 11 andre. Halvparten i ei jekt i felleseie med Johan Larssøn 95 Jamtjord, inntektsført i boet for 255-4-8. Husdyr: 1 hingst, 1 gammel hoppe, 4 kviger, 3 markkviger, 3 dalkviger, 1 dalokse, 4 kalver, 4 sauer, 3 jømmmer, 8 lam, 5 geiter, 3 hanegeiter, 5 kje. Enka satt med bykselen til 1767.

6) **Ole Pedersøn** (1732-92) fra Myklebostad ? i Nesna (svoger til Anders Larssøn 42 Mula), fikk bbr. dat. 26.6., tl. 10.10.1767. G.I. 1767 m. enka **Sebor**. Ingen barn. G.II. 1779 m. **Maren Larsd.** (1730-1807), enke fra 142 Øverleir bnr. 4. Ved skiftet etter Ole 1793 var boets brutto 851-0-12, gjeld og avg. 116-4-6. Penger: 234-02, derav Banco sedler 63 Rd. Sølv for 52-4-7 + 96 sølvknapper i gangtøy. Bøker: 1 tysk bibel, 2 stk. Henrich Müllers postill, Povel Andersens postill, Brochmands postill og 13 andre. Seksringsbåt med utstyr, Lofotbruk. Husdyr: 1 hingst, 1 hoppe, 13 kyr, 4 kviger, 2 markkviger, 1 markokse, 1 dalokse, 17 sauer, 3 værere, 4 geiter, 4 hanegeiter, 3 risbit bukker. Enka avsto 1793 halve garden, det seinere bnr. 2, og fortsatte selv med resten t.o.m. 1796.

Bnr. 1 (Inr. 274a) MOEN, landskyld 2 pund, 1838: 1 daler 3 ort 2 skill., 1891: M. 4,14.

7) **Mons Jacobsøn** (1770-10.11.1839) fra 89 Straumbotn bnr. 2 fikk bbr. tl. 1.5.1797. G.I. 1797 m.

Anna Nilsd. (1768-1814) fra 142 Øverleir bnr. 4, datter av forrige brukers enke i 1. ekteskap.

Barn:

1. Else, f. 1798 (142 Øverleir bnr. 4),
2. Jacob, f. 1802 (her),
3. Nils, f. -05 (86 Straumsnes bnr. 2),
4. Maren, f. -07, d. -14,
5. Ole, f. -11 (90 Medstraum bnr. 2).

G.II. 1815 m. **Giertru Nilsd.** (1788-7.3.1838) fra 142 Øverleir bnr. 4.

Barn:

6. Anders, f. 1816, d. 25.5.-42, ugift,
7. Kierstina, f. 8.2.-18 (95 Jamtjord bnr. 2),
8. Lars, 17.1.-20 (husm. 66 Geitvik),
9. Mathias, f. 22.7.-22, d. 26.5.-43,
10. Jon, f. 17.7.-25, d. -47, ugift,
11. Ane, f. 18.8.-27, d. 11.1.-63 ugift.

8) **Jacob Monsen** (1802-31.7.-85), sønn av f.br., fikk bbr. tl. 22.6.1840. G.I. m. **Ellen Nilsd.** (1815-20.6.-1841) fra 142 Øverleir bnr. 3, død i barsel.

Barn:

1. Ellen Mortina, f. 17.6.1841, død samme år.
G.II. 1843 m. **Pernille Larsd.** (1820-17.5.-48) fra 89 Straumbotn bnr. 1. Et dødfødt pikebarn, f. 1848.

Pernille død i barsel.

G.III. 1849 m. **Margret Pedersd.** (23.1.1822-20.8.-86) fra Villen bruk 1 NR.

Barn:

2. Elen Perilla, f. 26.6.1850, d. etter 1888, "sindssvag", ugift,
3. Anne Margrethe, f. 22.10.-51, d. 29.9.-52, gift med Johan Kristoffersen f. 1856 i 89 Straumbotn ved bror Mons sitt skifte 1888, adresse Watertown i Dakota.
4. Anne Margrethe, f. 20.8.-53, d. 17.5.-55,
5. Maren Jacobea, f. 8.8.-56 (her),
6. Anne, f. 18.6.-59 (USA-86),
7. Pedernille, f. 1.11.-61, d. 12.10.-63,
8. Mons Peder, f. 2.3.-64, d. 25.9.-88 ugift,
9. Jacobea, f. 7.11.-66 (USA-89), kalt Jennie i USA, til Minot i Nord-Dakota, gift Thompson.

9) **Iver Iversen** (1842-19.8.1918) fra 80 Ø.Bringberg bnr. 1 fikk bbr. mot kår til f.br. tl. 16.12.1878. G. 1878 m. **Maren Jacobsd.** (1856-22.12.1902), datter av f.br.

Barn:

1. Iverthe Marie, f. 21.2.1879 (98 Straumen bnr. 3),
2. Jakob Martin, f. 6.1.-81 (her),
3. Iver Berg, f. 30.6.-83, i Virginia, Minnesota ved foreldrenes skifte 1918,
4. Margrete Peternelle, f. 27.5.-85, i Minot, Nord-Dakota 1918,
5. Sakrine Johanna, f. 6.4.-87 (USA-09), i Montana 1918,
6. Mons Peder, f. 21.4.-89, på vestfronten i Frankrike i 1918 (am. hæren?)
7. Conrad Johan, f. 28.8.-91 (88 Utland bnr. 4),
8. Anne Jacobie, f. 1.4.-95 (97 Straumbukt),
9. Johannes, f. 11.7.-97 (USA-23).

10) Jakob Iversen (1881-12.1.1965), sønn av f.br., fikk skj. fra Jørgen Coldevin for kr. 2000, dat. 27.12.1915, tl. 11.5.-16. G. 1920 m. **Kristense Iversen** (11.9.1890-26.1.1973), f. 88 Utland.

Barn:

1. Kåre, f. 11.7.1918 (her),
2. Ivar Martin, f. 21.5.-27, d. 17.10.-53, død av polio.

11) **Kåre Tybækk** (1918-10.8.-91), sønn av f.br.. fikk skj. fra faren 1954. G. 1955 m. **Asbjørg Sørensen** fra Balsfjord. Ingen barn.

12) **Jon Martin Klæbøe**, f. 4.11.1956 i NR, overtok bruket 1.5.1988 og fikk skj. fra Kåre Tybækk, tl. 29.8.88. G. 1980 m. **Bente Anita Høgseth**, f. 1.6.1959, fra Utskarpen.

Barn:

1. Bjørn Ove, f. 11.3.1980,
2. Arnt Erik, f. 7.2.-82,
3. Tor Helge, f. 23.4.-85.

Bnr. 3 FREDHEIM, fraskilt 1923 fra bnr. 1 med skyld M. 0,72.

1) **Wilhelm Steen** (11.3.1897-30.5.1979) fra Bergen, fikk skj. fra Jakob Iversen for kr. 1000, tl. 25.10.1924. G. 1920 m. **Petra Førnes** (11.6.1897-23.8.1969) fra 88 Utland bnr. 3.

Barn:

1. Edit Ivarda, f. 1.8.1920, d. ½ år gammel,
2. Edit Ivarda, f. 22.3.-22, gift 1940 med Karl Gustav Strøm Thoresen (1914-2000) fra 86 Straumsnes, 1 barn,
3. Sigrid, f. 21.11.-24,
4. Wally, f. 22.6.-26,
5. Wilhelm, f. 7.10.27,
6. Anton, f. 21.6.-32.

2) **Anton Steen**, f. 1932, sønn av f. br., fikk skj. fra faren 1975.

Bnr. 2 (Inr. 274b) STORENGET, oppstått ved deling av garden 1793, med landskyld 2 pund, 1838: 1 daler 3 ort 2 skill., 1891: M. 4,14.

1) **Lars Nilsson** (1764-1802) fra 142 Øverleir bnr. 4, sønn fra Maren Larsdatters 1. ekteskap. Hun var G.II. her. Lars fikk bbr. på 2 pund tl. 7.5.1794. G. 1794 m. **Rachel Jonsd.** (1749-26.2.1834) fra 132 Holmsletta. Ingen barn. Enka hadde bruket til 1806.

2) **Iver Jørgensøn** (4.10.1781-19.1.1863) fra Øverdald bnr. 1 NR fikk bbr. tl. 11.10.1806. G. ca 1806 m. enka **Rachel**. Ingen barn.

3) **John Haagenen** (døpt 17.5.1792-4.12.1874) fra 142 Øverleir bnr. 3 fikk bbr. tl. 17.6.1833. G.m. **Dorothea Mathiasd.** (1788-19.5.1879) fra 109 Bjurselvmoen.

Muligens en sønn:

1. David Johnsen Tybekk, som druknet på reise til Bergen august 1846, 23 år gammel.

Hvor John og Dorothea var viet og hadde oppholdt seg før de kom hit, vites ikke.

4) **Johannes Olsen** (1824-12.12.-95) fra 142 Øverleir bnr. 2 fikk bbr. dat. 31.12.1859, tl. 1.6.-62, og skj. fra Cathrine Coldevin for kr. 2300, dat. 6.1., tl. 15.2.1896. G. 1859 m. **Helene Haagensd.** (1830-31.3.1910) fra 142 Øverleir bnr. 1 og brordatter av f.br. Ingen barn. Johannes og Helene hadde gjensidig testamente fra 1875.

5) **Martin Kristian Jenssen** (1870-27.2.1924) fra Forseng i NR fikk bbr. fra Helene Haagenen mot kår, tl. 11.7.1898 og testamente på eiendommen, dat. 10.7.1898, tl. 24.6.1924. G. 1901 m. **Else Jonsd.** (1874-2.2.1927) fra 72 Utskarpn bnr. 2.

Barn:

1. Marie Jensine, f. 29.11.1902 (her),
2. John Johan, f. 14.8.-05,
3. Kristine Dorthea, f. 12.7.-09, gift 1951 i Åfjord i Sør-Trøndelag med Aksel Råken,
4. Hilda Julie, f. 24.10.-12, d. 8.10.-62,
5. Borghild Therese, f. 21.10.-15, d. 3.2.-43.

6) **Marie Jenssen**, f. 1902, datter av f.br., fikk skj. fra skifteretten i Else Jonsdatters dødsbo for takstsum kr. 4000 og panterett for medarvingene, tl. 19.11.1927.